

POSTANOWIENIE

Dnia 13 maja 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Eugeniusz Wildowicz

w sprawie 1. **M. R.** 2. **M. G.**

skazanych z art. 55 ust. 1 i 3 oraz art. 56 ust 1 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 13 maja 2026 r.,

wniosku obrońcy M. R.

o wyłączenie sędziego Sądu Najwyższego Antoniego Bojańczyka od udziału w rozpoznaniu sprawy II KK 275/24,

na podstawie art. 40 § 1 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 42 § 1 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

**wyłączyć sędziego Sądu Najwyższego Antoniego Bojańczyka
od udziału w sprawie o sygn. akt II KK 275/24.**

UZASADNIENIE

Przed Sądem Najwyższym zawisła sprawa z kasacji obrońców M. R. i M. G. od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 21 grudnia 2023 r., sygn. akt VIII AKa 8/23, zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 10 lutego 2021 r., sygn. akt XVIII K 128/18, którym wymierzono skazanym kary za przestępstwa z art. 55 ust. 1 i 3 oraz art. 56 ust 1 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

Sprawa ta, po licznych zmianach składu orzekającego, zarządzeniem Prezesa Izby Karnej z dnia 12 marca 2026 r., została przydzielona do referatu SSN Antoniego Bojańczyka (k.218).

W dniu 15 kwietnia 2026 r. obrońca M. R. wniósł o wyłączenie sędziego SN Antoniego Bojańczyka od udziału w rozpoznaniu przedmiotowej sprawy za względu na istnienie okoliczności, mogących wywołać uzasadnioną wątpliwość co do jego bezstronności i niezależności, związanych z powołaniem tego sędziego na urząd w procedurze z udziałem KRS w składzie niezgodnym z Konstytucją Rzeczypospolitej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

W sprawie zachodzą podstawy do wyłączenia sędziego SN Antoniego Bojańczyka z mocy prawa na podstawie art. 40 § 1 pkt 1 k.p.k.

W dyspozycji art. 40 § 1 pkt 1 k.p.k. mieszczą się bowiem przypadki obejmujące taką więź sędziego ze sprawą, iż wynik danego postępowania będzie miał znaczenie nie tylko dla jego stron, ale także dla samego sędziego. Wyłączeniu na podstawie art. 40 § 1 pkt 1 k.p.k. podlega zatem sędzia w sytuacji, w której miałby dokonać oceny stosunku prawnoprocesowego (którego podmiotem, obok stron, jest także sędzia rozpoznający sprawę), wywierającego zarazem wpływ na jego własne prawa i obowiązki. Ponieważ oceny ważności i skuteczności tego stosunku nie może dokonywać sędzia będący jego stroną albo będący w identycznej sytuacji ustrojowo-procesowej, podlega on wyłączeniu z mocy prawa na podstawie art. 40 § 1 pkt 1 k.p.k. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 marca 2026 r., I KK 413/25).

Wobec kwestionowania w jednej z podlegających rozpoznaniu kasacji składu Sądów orzekających w sprawie w obu instancjach, w związku z wyrokowaniem przez sędziów powołanych na urząd w procedurze z udziałem Krajowej Rady Sądownictwa, ukształtowanej na podstawie ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r., rozpoznanie sprawy II KK 275/24 w wyznaczonym składzie prowadziłoby do naruszenia zasady *nemo iudex in causa sua* – gdyż ta sama okoliczność, podnoszona w kasacji, a związana z otrzymaniem nominacji sędziowskiej, dotyczy sędziego SN Antoniego Bojańczyka. Jego udział w rozpoznaniu przedmiotowej sprawy nie tylko mógłby wywołać zarówno u stron, jak i w odbiorze społecznym przekonanie o braku bezstronności i rzetelności sądu (por. postanowienie Sądu

Najwyższego z dnia 23 czerwca 2022 r., II KO 48/22 i postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 marca 2022 r., II KO 12/22), ale spowodowałby wydanie orzeczenia obciążonego wadą określoną w art. 439 § 1 pkt 1 k.p.k., ponieważ sędzia ten podlega wyłączeniu od rozpoznania niniejszej sprawy z mocy prawa.

Niezależnie od powyższego należy zauważyć, że już sam udział w orzekaniu osoby powołanej na urząd sędziego Sądu Najwyższego na wniosek neo-KRS prowadzi do nienależytej obsady sądu w postępowaniu kasacyjnym w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. Krajowa Rada Sądownictwa w aktualnym składzie nie reprezentuje bowiem należycie środowiska sędziowskiego, a zatem nie jest organem, o którym mowa w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22).

Wada nominacyjna, wynikająca z udziału w procesie powołania na urząd sędziego wadliwie ukształtowanej KRS, mająca charakter względny w przypadku sędziów sądów powszechnych, odgrywa szczególne znaczenie w przypadku sędziów Sądu Najwyższego – do których grona przystąpił, dzięki tej procedurze, sędzia Antoni Bojańczyk. Wynika to z wyjątkowego statusu sędziów Sądu Najwyższego i kluczowych kompetencji tego Sądu, mającego gwarantować niezakłócone, prawidłowe funkcjonowanie demokratycznego państwa prawnego oraz obiektywny standard niezależności, niezawisłości i bezstronności orzekania (por. uchwała trzech połączonych Izb Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r., BSA I-4110-1/20). W konsekwencji, udział w wydaniu orzeczenia sędziego Sądu Najwyższego, powołanego na urząd w wadliwej procedurze z udziałem neo-KRS, stanowi bezwzględną przyczynę odwoławczą z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.

Uwzględniając powyższe, należało wyłączyć sędziego Sądu Najwyższego Antoniego Bojańczyka od udziału w niniejszej sprawie.

Z tych powodów Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu.

[J.J.]

[r.g.]

